

METODIKA VÝPOČTU NÁKLADŮ NA ÚKLID JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH OBALŮ A DALŠÍ NAKLÁDÁNÍ S NIMI PRO ROK 2026

Tento dokument představuje METODIKU VÝPOČTU ODMĚNY SLOUŽÍCÍ OBCÍM K ÚHRADĚ NÁKLADŮ VYNALOŽENÝCH NA ÚKLID ODPADU Z JEDNORÁZOVÝCH PLASTOVÝCH OBALŮ UVEDENÝCH V ČÁSTI C A D PŘÍLOHY Č. 4 ZÁKONA O OBALECH, KTERÉHO SE OSOBY ZBAVUJÍ MIMO MÍSTA URČENÁ K JEHO ODKLÁDÁNÍ, A NA NÁSLEDNOU PŘEPRAVU A ZPRACOVÁNÍ TOHOTO ODPADU, kterou je autorizovaná obalová společnost povinna zveřejnit na základě § 21, odst. 3 zákona č. 477/2001 Sb. (zákon o obalech).

Celkové náklady byly stanoveny na základě výsledků pravidelného dotazování všech obcí zapojených do Systému EKO-KOM prostřednictvím *Dotazníku o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr za rok 2024* (dále jen *Dotazník*). Předmětem dotazování byly náklady obce na úklid tzv. litteringu prostřednictvím ručního čištění a strojního čištění a úklid černých skládek (dále tzv. *typy čištění*).¹

Pro každou jednotlivou obec byly náklady na jednotlivé typy čištění vztaženy k oficiálnímu počtu v ní trvale hlášených obyvatel podle ČSÚ pro rok 2024. Dále bylo tedy počítáno s hodnotami uváděnými v jednotkách *Kč/ob./rok*.

Za každý jednotlivý typ úklidu (tedy ruční čištění; strojní čištění; černé skládky) byla vypočtena střední hodnota (medián) nákladů pro každou velikostní skupinu obce samostatně v souladu s *Metodikou výpočtu ekonomických ukazatelů dle dat z Dotazníků*. Výsledek představuje pro každou velikostní skupinu celkový medián nákladů na daný typ úklidu.

Jelikož povinnost hradit náklady je vztažena pouze k vybraným jednorázovým plastovým obalům a obalovým prostředkům vyjmenovaným v části C a D přílohy č. 4 zákona o obalech (dále jen *předmětné obaly*), byly stanoveny průměrné hmotnostní podíly předmětných obalů v odpadech sbíraných při jednotlivých výše uvedených typech čištění. Podíly byly stanoveny prostřednictvím manuálních analýz skladby (tzv. rozborů) těchto odpadů prováděných podle jednotné metodiky pravidelně předkládané Ministerstvu životního prostředí.

Pro každý typ úklidu byla stanovena jedna hodnota hmotnostního podílu výskytu předmětných obalů shodná pro všechny velikostní skupiny obcí. Tyto hodnoty uvádí Tabulka 1 níže. Náklad vztažený k úklidu a nakládání s předmětnými obaly je pak součinem celkových mediánových nákladů na daný typ úklidu (v každé velikostní skupině obcí) a hmotnostního podílu předmětných obalů v tomto typu úklidu.

Tabulka 1: Hmotnostní podíly předmětných obalů v jednotlivých typech úklidů použité pro výpočet výše odměny v roce 2026.

typ úklidu	hmotnostní podíl jednorázových plastových obalů a obalových prostředků vyjmenovaných v části C a D přílohy č. 4 zákona o obalech [% hm.]
ruční čištění	13,1 %
strojní čištění	0,1 %
černé skládky	0,4 %

¹ Toto rozdělení postihuje největší nákladové položky většiny obcí ČR, což vyplynulo ze studie Univerzity J. E. Purkyně (Slavík a kol., 2022) a dodatečných interních šetření mezi obcemi.

Jelikož lze při výpočtu úhrady nákladů obcí pro rok 2026 vycházet pouze z nákladů za rok 2024, jsou v posledním kroku vypočtené částky vynásobeny předpokládanou inflací podle České národní banky pro rok 2025 a 2026².

Výsledná výše odměny je stanovena v Kč/ob./rok a je vyplácena paušálně všem obcím zapojeným do Systému EKO-KOM na základě počtu trvale hlášených obyvatel stanovených pro rok 2025 v jednotlivých obcích ze strany ČSÚ. Odměna je vyplácena po čtvrtinách v jednotlivých čtvrtletích roku 2026.

Kromě *Odměny za úklid jednorázových plastových obalů a další nakládání s nimi* mohou obce získat další složku odměny za nakládání s obalovými odpady obsaženými v těchto odpadových tocích. V případě, že zajistí jejich roztřídění na příslušné komodity a předání k recyklaci, mohou tato množství uvést v příslušném typu sběru, který pro následující dotřídění a předání využily. Za takto vykázaná množství jim je uhrazena *Odměna za obsluhu míst zpětného odběru a zajištění využití* zcela v souladu s běžnou úhradou těchto odměn (tj. za všechny obaly v těchto odpadech obsažených – podle aktuálně platných *Standardů složení komunálních odpadů a podílu obalové složky*; tedy nikoli pouze za předmětné obaly podle části C a D přílohy č. 4 zákona o obalech).

² Poslední prognózy zveřejněné ke dni výpočtu odměny; tj. ze dne 7.8.2025.